Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
1	541091	R.B.J. Maathuis	19 april 2022

Onderwerp
Kennisgeving vaststellen jaarverslag VTH Twente 2021

Geachte leden van de raad,

Hierbij informeren wij u dat wij het jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) Twente 2021 hebben vastgesteld. Met dit jaarverslag wordt teruggekeken op de uitvoering van milieutaken door Omgevingsdienst Twente (ODT) in 2021. Het verslag schetst de relevante ontwikkelingen. Ook wordt de gerealiseerde inzet vergeleken met de geplande inzet uit het uitvoeringsprogramma VTH 2021.

Rol en positie van Omgevingsdienst Twente
De gemeente is het bevoegde gezag voor veel milieutaken. Op grond van de wet is de uitvoering van VTH-milieutaken belegd bij één van de 29 regionale omgevingsdiensten. Voor onze regio is dit de Omgevingsdienst Twente. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om extra taken bij de omgevingsdienst onder te brengen, onder meer op gebied van beleidsadvisering, beheer bodeminformatie en ruimtelijke milieuadvisering. De gemeente Almelo heeft ervoor gekozen om de uitvoering van specialistische milieutaken bij de ODT te beleggen, om zo de milieuexpertise efficiënt te bundelen.

Een omgevingsdienst is een gemeenschappelijke regeling waaraan gemeenten en provincies deelnemen die binnen het werkgebied van de omgevingsdienst liggen. Daarmee zijn allen gezamenlijk eigenaar van de omgevingsdienst. Daarnaast zijn zij ook gezamenlijk opdrachtgever voor de omgevingsdienst. Het is dus niet een ‘dienst op afstand’ waar een gemeente of een provincie een taak belegt. Gemeente en provincie blijven altijd verantwoordelijk voor de taak die is belegd bij een omgevingsdienst, waarbij horizontale verantwoording (via de gemeenteraad of provinciale staten) als een belangrijk borgend instrument kan worden ingezet. De ODT is gevormd door de 14 Twentse gemeenten en de provincie Overijssel en is sinds 2019 operationeel.

Essentie van het jaarverslag VTH
De verantwoordelijkheid voor een adequate uitvoering van VTH-taken en een schone, gezonde en veilige leefomgeving ligt voor een groot deel bij de lokale overheid. Als taken niet goed worden uitgevoerd, kan dat negatieve invloed hebben op de kwaliteit van de leefomgeving. Door te rapporteren over de uitvoering van de voorgenomen activiteiten en het bereiken van gestelde beleidsdoelen, wordt de basis gelegd voor het volgende VTH-programma. Waar nodig wordt op basis van de resultaten bijgestuurd.

Jaarverslag VTH Twente 2021
In 2021 heeft de ODT zich verder ontwikkeld op het gebied van kwaliteit, dienstverlening en productie. Wel zijn er knelpunten. Het programma Vergunningen wordt al geruime tijd geconfronteerd met een grote instroom aan vergunningaanvragen en meldingen. Daarnaast maakt de complexe situatie rondom de stikstofwetgeving de behandeling van agrarische vergunningaanvragen zeer langdurig of

zelfs onmogelijk. De combinatie van deze twee factoren heeft zijn weerslag op de doorlooptijden. Vanwege de oplopende werkvoorraad wordt, naast de verdere professionalisering van het werkproces, nu meer ingezet op onderscheid in risicocategorieën. Meldingen met een lager risico worden hierdoor versneld afgehandeld waardoor meer tijd overblijft voor de complexere meldingen. Met risicogericht vergunning verlenen kan efficiënter worden gewerkt, maar het brengt ook risico's met zich mee wat betreft klantgerichtheid, kwaliteit en het verplaatsen van werkdruk. De gerealiseerde inzet van het programma vergunningen voor de gemeente Almelo bleek in 2021 enigszins lager dan geprogrammeerd.

De ODT houdt toezicht en handhaaft op basis van het regionaal vastgestelde VTH-beleid en de hierin opgenomen Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Dit draagt bij aan een uniforme aanpak van handhaving in de regio. Capaciteit wordt daar ingezet waar op basis van landelijke en regionale ervaringscijfers de grootste risico's bestaan. In 2021 zijn voor de gemeente Almelo 876 controles uitgevoerd en 118 klachten behandeld. De programmering ging uit van het uitvoeren van 793 controles en de behandeling van 100 klachten. Ook op juridisch vlak bleek het aantal handhavingstrajecten (zaken) hoger dan verwacht. Er zijn 35 handhavingszaken behandeld, terwijl het programma uitging van 11 zaken. Sinds de start van de ODT blijkt het aantal handhavingszaken regionaal, dus ook voor de gemeente Almelo, beduidend hoger dan voorzien. De voornaamste oorzaak is de consequente toepassing van de LHS door de ODT.

Eind 2019 zijn facultatieve (milieuspecialistische) taken vanuit onze gemeente overgegaan naar de ODT. De gemeente Almelo is een van de weinige deelnemers in de regio die facultatieve taken heeft ingebracht. Schaalvoordelen zijn daarmee nu nog relatief beperkt. De urenbesteding van het facultatieve takenpakket bleek vorig jaar lager dan geprogrammeerd. Eind 2021 is een verbetertraject ingezet, dat zich richt op versterkte inzet van de ODT bij beleidsvoorbereiding en het verder uitwerken van de kaders voor uitvoering van dit takenpakket. Dit moet leiden tot heldere opdrachtverlening en een betere verantwoording op productniveau.

Verordening kwaliteit VTH
Kaderstellend voor de kwaliteit van de VTH-uitvoering zijn de kwaliteitseisen uit het Besluit omgevingsrecht en de door uw raad vastgestelde kwaliteitsverordening[1]. Professionele kwaliteit wordt geborgd met kwaliteitscriteria, die inzichtelijk maken welke kwaliteit bij uitvoering verwacht mag worden. Daarbij gaat het om onder meer om opleiding, werkervaring en de frequentie waarmee bepaalde activiteiten worden uitgevoerd (het aantal 'vlieguren' van medewerkers). Voor het toetsen van de kwaliteitscriteria gebruikt de ODT de Inzetbaarheidsmonitor. De monitor laat zien dat het overgrote deel van de medewerkers voldoet aan de gestelde opleidingseisen. De ODT laat minder ervaren medewerkers (zoals trainees) instromen en werkervaring opdoen onder toezicht van ervaren medewerkers. Deze nieuwe medewerkers worden specifiek geschoold, om in de toekomst ook zelfstandig taken uit te kunnen voeren wanneer ze voldoende kennis en ervaring hebben opgebouwd. Uit de Inzetbaarheidsmonitor blijkt dat de ODT voldoende robuust is voor het uitvoeren van het opgedragen milieutakenpakket.

Het jaarverslag VTH Twente 2021 is geplaatst in iBabs.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne A.J. Gerritsen

[1] Verordening Kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving 2017. De verordening is ook van toepassing op de taken die zijn opgedragen aan de ODT.

Gemeente Almelo

28 maart 2022

DCS 77403

INT 81716

Begrippen- en afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
Beh	Besluit emissiearme huisvesting
BG	Bevoegd Gezag
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
Bor	Besluit omgevingsrecht
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
IBT	Interbestuurlijk Toezicht
KC 2.2	Kwaliteitscriteria 2.2: landelijk beschikbaar gestelde kwaliteitscriteria voor VTH-taken, opgesteld in landelijke samenwerking tussen bevoegde gezagen
LHS	Landelijke Handhavingstrategie
Mba	Milieubelastende activiteit
MER	Milieueffectrapportage
MJA3/MEE	Meerjarenafspraken energie-efficiëntie
NSL	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit
OD IJsselland	Omgevingsdienst IJsselland
ODNL	Omgevingsdienst Nederland
OD Twente	Omgevingsdienst Twente
OPF	Outputfinanciering
PAS	Programma Aanpak Stikstof
PDC	Producten- en dienstencatalogus (Twentse Norm)
RIEC	Regionale Informatie- en Expertisecentrum
UVP	Uitvoeringsprogramma
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VUE	Versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
ZZS	Zeer zorgwekkende stoffen

Inhoudsopgave

Begrippen- en afkortingenlijst 2

1. Inleiding 4

1.1. Aanleiding 4

1.2. De Beleidscyclus (Big-8) 4

1.3. Terugblik 2021 5

1.4. Realisatie ten opzichte van uitvraag en inbreng 6

2. VTH-beleidsdoelen en prioriteiten 7

2.1. Algemeen 7

2.2. Uitvoeringskwaliteit 8

2.3. Dienstverlening 10

2.4. Financiën 10

3. Evaluatie taken en werkzaamheden 2021 11

3.1 Programma Vergunningen 11

3.2 Programma Toezicht & Handhaving 12

3.3 Programma Advies 13

3.4 Externe Partners 14

4. Evaluatie uitgevoerde projecten 2021 15

4.1. Landelijke Projecten 15

4.2. Regionale projecten 15

4.3. Lokale projecten 16

4.4. Tijdsbesteding lokale projecten 16

5. Uitvoeringsorganisatie & bedrijfsvoering 17

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Omgevingsdienst Twente (OD Twente) voor het jaar 2021. Deze rapportage geeft de resultaten weer van de werkzaamheden die gedurende het jaar 2021 zijn uitgevoerd door de OD Twente op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) namens de gemeente Almelo. Het uniforme jaarverslag (regionaal format) is door de OD Twente voorbereid in samenwerking met haar partners. De input voor dit jaarverslag is partner specifiek en wordt door de OD Twente aan de desbetreffende partner verstrekt. De partner zal de inhoud verwerken in het eigen VTH-jaarverslag.

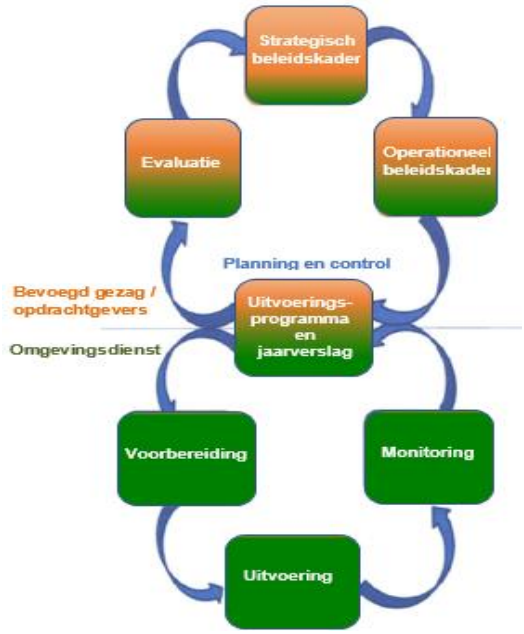
1.1. Aanleiding

Jaarlijks wordt op grond van artikel 7.3 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) een uniform VTH-uitvoeringsprogramma opgesteld voor de taken die de OD Twente voor de verschillende bevoegde gezagen (BG's) uitvoert. Artikel 7.7 van het Bor bepaalt dat bestuursorganen jaarlijks evalueren of de geprioriteerde activiteiten die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma (UVP) zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen uit het gezamenlijke VTH beleid Twente en de Nadere uitwerking.

Het Bor geeft procescriteria voor het op te stellen jaarverslag. Het format jaarverslag is uniform en geeft inzicht in de geprioriteerde activiteiten die het afgelopen jaar zijn uitgevoerd door de OD Twente. Het jaarverslag wordt vastgesteld door de burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten en wordt bekend gemaakt aan de gemeenteraad en de provinciale staten.

1.2. De Beleidscyclus (Big-8)

Om het Twentse VTH-beleid doorlopend te blijven ontwikkelen, wordt gewerkt vanuit een sluitende beleidscyclus: de zogenaamde 'Big-8'. Deze Big 8 bestaat uit een bovenste regelkring en een onderste regelkring. Deze cyclus wordt nader toegelicht middels het onderstaande figuur:

Bovenste regelkring: beleidsevaluatie, keuzen, strategie en kader (vierjaarlijks).

Onderste regelkring: uitvoeringsprogramma en professionele werkwijze, uitvoering en monitoring (jaarlijks).

Het uniforme VTH-uitvoeringsprogramma Twente vormt de basis van de 'Big 8' en komt voort uit de doelen, prioriteitstelling en strategieën zoals opgenomen in het VTH beleid Twente, inclusief de Nadere uitwerking. Wat volgt uit de programmering is de uitvoering, monitoring en evaluatie, welke worden opgenomen in het jaarverslag. Deze rapportage dient ter verantwoording voor de uitvoering van de producten en diensten die vallen onder de dienstverleningsovereenkomst (DVO). Geleverde producten en diensten worden afgezet tegen geplande diensten en producten, conform de op dat moment geldende producten- en dienstencatalogus (PDC).

1.3. Terugblik 2021

Na twee enerverende opstartjaren, is de OD Twente in de loop van 2021 in rustiger vaarwater terechtgekomen. De organisatie heeft zich verder door ontwikkeld op gebied van kwaliteit, dienstverlening, werkprocessen, productie, registratie, monitoring en rapportage. Hoewel de OD Twente zich in de toekomst volop zal blijven door ontwikkelen, is de status van 'beginnende organisatie' inmiddels ontstegen. Ondanks de doorloop van Corona maatregelen in 2021, heeft de OD Twente ook afgelopen jaar uitvoering kunnen geven aan de aan haar toevertrouwde VTH-taken.

Middels kwartaalrapportages zijn partners ook gedurende 2021 geïnformeerd over de productiecijfers en relevante interne en externe ontwikkelingen. Gezien het toenemend vertrouwen dat daarmee is ontstaan, is gezamenlijk besloten om vanaf 2022 aan te sluiten op de cyclus van de vier- en acht maanden rapportages, waarbij maandelijks een cijfermatig overzicht wordt geleverd. Ondanks het overwegend positieve beeld van de Twente brede productiecijfers, is middels kwartaalrapportages en ambtelijke en bestuurlijke memo's ook aandacht gegeven aan enkele dringende knelpunten.

Vergunningen en Advies

Zo bestaan nog altijd lange doorlooptijden binnen vergunningverlening. De doorlooptijden voor adviezen op gebied van geur, stikstof en geluid zijn in de loop van 2021 enigszins beheersbaar geworden. De lange doorlooptijden zijn het gevolg van de aanhoudende hoge toestroom van aanvragen, evenals schaarste op de arbeidsmarkt voor geschikt personeel. Specifiek bij agrarische procedures speelt de complexiteit rondom stikstofwetgeving, waaronder het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Dit alles heeft geleid tot een hoge werkvoorraad, waarbij wettelijke afhandelingstermijnen onder druk komen te staan. Hierbij kan niet langer elk verzoek tot prioritering ingewilligd worden. De huidige situatie leidt tot structurele extra werkdruk bij de medewerkers van de OD Twente, die als langdurig wordt ervaren. Dit vergroot het risico op uitval.

Toezicht en Handhaving

Hoewel het capaciteitsvraagstuk in mindere mate speelt binnen toezicht, spelen hier andere uitdagingen. Zo ontstond in 2021 andermaal de uitdaging van het gelijkmatig uitvoeren van controles over de verschillende partners. De voornaamste oorzaak ligt in de grote verschillen in tempo en omvang waarin dossiers worden aangeleverd door individuele partners. Ondanks knelpunten bij de dossier overdacht en doorlopende Corona maatregelen, heeft team Toezicht haar realisatiedoelen voor 2021 behaald, zoals benoemd in de bestuurlijke memo van 24 november 2021. Hierbij dient rekening te worden gehouden met een lichte verschuiving van periodieke controles naar administratieve- en aspectcontroles ten opzichte van de oorspronkelijke prognoses.

Tenslotte speelt het aanhoudend hoge aantal juridische handhavingszaken, wat grotendeels wordt verklaard door de consequente toepassing van de Landelijke Handhavingstrategie (LHS). De afhandeling van handhavingszaken was in zowel 2020 als 2021 aanzienlijk hoger dan verwacht in de bijbehorende UVP's, waarmee gesproken kan worden van een structurele ontwikkeling. Deze hoge toestroom in combinatie met het tekort aan benodigde juridische capaciteit, maakt het wederom moeilijk om deze zaken tijdig en correct af te handelen en legt druk op juridische afhandelingstermijnen.

Beheersmaatregelen

Op basis van bovenstaande knelpunten blijkt dat de meegegeven capaciteit bij de start van de OD Twente op onderdelen onvoldoende ruimte biedt om de extra vraag op te vangen. Desondanks probeert de OD Twente op verschillende manieren hierop in te spelen. Zo wordt ondanks de oververhitting op de arbeidsmarkt, continu gezocht naar mogelijkheden voor het aantrekken van geschikt personeel (vast waar mogelijk, inhuur waar nodig). Tegelijkertijd wordt het bestaande traineeprogramma doorgezet, waarbij is gezocht naar samenwerking met de OD IJsselland. Het werven en opleiden van trainees kost echter tijd, voordat specialismen zijn beheerst.

Binnen de huidige beschikbare capaciteit neemt de OD Twente ook verschillende beheersmaatregelen, waaronder het (door)ontwikkelen van standaarden en het implementeren van risicogericht werken, waarbij op basis van gecalculeerde risico's niet of minder diepgaand wordt getoetst. Omdat risicogericht werken op gespannen voet leeft met de kwaliteit die de OD Twente nastreeft, wordt getracht deze maatregel enkel in noodzakelijke uitzonderingssituaties toe te passen. Met de verwachting dat de huidige problematiek in 2022 zal aanhouden, wordt met accounthouders gekeken om knelpunten verder in kaart te brengen en verdere (out of the box) maatregelen op te stellen die verder gaan dan de huidige kaders van het VTH-beleid.

1.4. Realisatie ten opzichte van uitvraag en inbreng

De gemeente Almelo heeft capaciteit ingebracht voor het standaard- en pluspakket VTH.
Onderstaande tabel geeft deze capaciteit weer in FTE's en uren met daarbij een uitsplitsing naar deze beide pakketten.

	Pakket		
	Standaard	Plus	Totaal
FTE's	11.65	4.51	16.16
Uren	16.776	6.494	23.270

Middels het uitvoeringsprogramma VTH 2021 van de gemeente Almelo wordt per programma en pakket in beeld gebracht welke capaciteit beschikbaar is. Dit is weergegeven in onderstaande tabel waarbij duidelijk wordt dat niet alle uren op voorhand over de programma's verdeeld waren.

	Pakket (uren)		
Programma	Standaard	Plus	Totaal
Vergunningen	4.250	0	4.250
Toezicht	8.356	0	8.356
Handhaving	300	0	300
Advies	1.290	3.942	5.232
Projecten	780	0	780
Onverdeeld	1.800	2.552	4.352
Totaal	16.776	6.494	23.270

Op basis van de realisatie over 2021 kan vervolgens de volgende tabel samengesteld worden:

	Uitvoeringsprogramma 2021			Realisatie 2021		
	Pakket (uren)			Pakket (uren)		
Programma	Standaard	Plus	Totaal	Standaard	Plus	Totaal
Vergunningen	4.250	0	4.250	3.949	0	3.949
Toezicht	8.356	0	8.356	8.610	0	8.610
Handhaving	300	0	300	744	0	744
Advies	1.290	3.942	5.232	1.201	3.275	4.476
Projecten	780	0	780	2.001	1.204	3.205
Onverdeeld	1.800	2.552	4.352	0	0	0
Totaal	16.776	6.494	23.270	16.505	4.479	20.984
Nog beschikbaar				271	2.015	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de beschikbare uren voor het standaardpakket grotendeels zijn verbruikt. Hier is nog 271 uur beschikbaar. Voor het pluspakket resteren nog 2.015 uur.

Op productniveau is de vergelijking lastiger doordat het pluspakket in het uitvoeringsprogramma VTH 2021 niet gespecificeerd was naar productcodes en in de realisatie nog geen onderscheid gemaakt kan worden tussen standaardproducten en plusproducten. Voor de volledigheid geeft onderstaande tabel op programmaniveau aan welke producten gevraagd en geleverd zijn over 2021.

Programma	UP 2021	REA 2021	% REA
Vergunningen	489	451	92%
Toezicht	893	994	111%
Handhaving	11	35	318%
Advies	160	277	173%

2. VTH-beleidsdoelen en prioriteiten

Aansluitend op het hoofddoel van de Omgevingswet, draagt de OD Twente bij aan optimale bescherming en duurzame benutting ten behoeve van het bereiken en in stand houden van een gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Tijdens de uitvoering van VTH-taken voor haar partners, streeft de OD Twente als deskundig gesprekspartner en adviseur hierbij te allen tijde naar kwaliteit.

De beleidsdoelen uit het VTH-beleid Twente en de Nadere uitwerking vormen de basis voor de uitvoering van VTH-taken. Deze doelen zijn onderverdeeld binnen drie thema's: uitvoeringskwaliteit, dienstverlening en financiën. Per beleidsdoel zijn indicatoren en eventuele streefwaarden opgenomen, waarmee jaarlijks kan worden geëvalueerd of aan deze doelen wordt voldaan. Voor een sterke koppeling met het UVP 2021, wordt in dit hoofdstuk voornamelijk toelichting gegeven op de beleidsdoelen en ontwikkelingen die zijn benoemd in dit specifieke programma. Het jaarverslag blijft immers een terugblik. Waar mogelijk, zal nadere toelichting worden gegeven op beleidsdoelen en ontwikkelingen die niet in het UVP 2021 zijn benoemd, maar wel relevant zijn voor het afgelopen jaar.

2.1. Algemeen

Monitoring en registratie
Om te kunnen evalueren of geplande werkzaamheden en beleidsdoelstellingen uit het UVP 2021 zijn gerealiseerd, is het van groot belang dat de verschillende gegevens hierover goed worden geregistreerd en gemonitord. Deze gegevens zijn in 2021 periodiek toegelicht middels (kwartaal)rapportages, enerzijds ten behoeve van interne sturing, anderzijds ter externe verantwoording aan individuele partners. Hiermee hebben de rapportages in 2021 niet alleen bijgedragen aan verhoogd inzicht, maar tevens aan toenemend vertrouwen bij de partners van de OD Twente. Hierop is besloten om voor 2022 aan te sluiten op de vier- en acht maanden cyclus van rapportage, waarnaast maandelijks een cijfermatig overzicht wordt geleverd.

Het afgelopen jaar heeft de OD Twente een volgende verbeterslag gemaakt op het gebied van monitoring en registratie. Ten opzichte van voorgaande jaren, heeft hierbij voornamelijk doorontwikkeling plaatsgevonden binnen projecten en projectmatig werken. In 2021 zijn ervaringscijfers opgebouwd binnen dit programma, die in hoofdstuk 4 nader worden toegelicht. Op basis van deze ervaring is in het UVP 2022 voor het eerst een inschatting gemaakt van de benodigde capaciteit voor uitvoering van de belangrijkste landelijke, regionale en lokale projecten. Deze inschatting zal de komende jaren verder worden verfijnd. Capaciteit voor landelijke en regionale projecten is op basis van ervaringscijfers regiobreed ingeschat en vervolgens toegewezen middels een verdeelsleutel. Capaciteit voor lokale projecten wordt rechtstreeks ingebracht. Vanwege de gezamenlijke wens tot betere projectregistratie en de hoge werkdruk, heeft de OD Twente in 2021 een procedure opgesteld waarmee wordt geprioriteerd welke lokale projecten worden aangenomen in de vorm van extra werk. Hiervoor is een opdrachtformulier ontwikkeld.

Naast het programma projecten, zijn ervaringscijfers voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies verder opgebouwd en doorontwikkeld. Ondanks dat deze cijfers steeds representatiever worden, kunnen ze nog altijd een vertekend beeld geven. Dit komt voornamelijk doordat het merendeel van de huidige ervaringscijfers afkomstig zijn vanuit het opstartjaar (2019) en jaren waarin VTH-werkzaamheden in meer of mindere mate zijn beïnvloed door Corona maatregelen (2020 en 2021). Hierom is besloten om gerealiseerde tijdsbesteding in dit Jaarverslag te rapporteren op basis van de huidige indicatieve PDC. Hierbij wordt uitgegaan van de kentallen uit de Twentse Norm, zodat gewend kan worden aan de toekomstige systematiek van outputfinanciering (OPF).

Kwaliteitszorg en kwaliteitsborging
Het VTH-beleid Twente streeft om kwaliteit binnen drie jaar onderdeel te laten uitmaken van het DNA van de OD Twente. In de afgelopen jaren is hard gewerkt aan het vormgeven en borgen van systematische kwaliteitszorg. Zo heeft de OD Twente in april 2021 wederom deelgenomen aan de jaarlijkse landelijke collegiale toets, georganiseerd door de Omgevingsdienst Nederland (ODNL). Hierbij is gekozen voor een verdiepende toets met openbare verantwoording, waarbij is samengewerkt met de OD Midden-Holland en de OD Midden- en West-Brabant. De toets richtte zich dit jaar op de totstandkoming van het UVP. Vervolgens zijn de uitkomsten gedeeld

en besproken tussen de desbetreffende OD-directeuren. Hierbij zijn best-practices uitgewisseld en nieuwe inzichten verkregen in elkaars werkwijze, onder andere over de wijze van monitoren.
Kwaliteit wordt onder meer geborgd middels de Kwaliteitscriteria (KC), die voor burgers, bedrijven en overheid inzichtelijk maken welke kwaliteit verwacht mag worden bij de uitvoering van VTH-taken. De KC 2.2 vormen de basis voor de verordening kwaliteit VTH omgevingsrecht en zullen worden geïmplementeerd in het herziene VTH-beleid Twente. De OD Twente heeft inmiddels een operationele inzetbaarheidsmonitor tot zijn beschikking, waarmee inzichtelijk wordt gemaakt of de OD Twente voldoet aan de KC 2.2, medewerkers worden ingezet op passende taken, of wordt gewerkt conform vastgestelde werkprocessen en procedures. De inzetbaarheidsmonitor is in 2021 gedeeld met het Interbestuurlijk Toezicht (IBT), waarop partners worden uitgenodigd om aan te sluiten bij deze systematiek voor vastlegging van de KC 2.2.

De inzetbaarheidsmonitor laat zien dat in zijn totaliteit de medewerkers van de OD Twente voldoen aan de vigerende kwaliteitscriteria behorend bij hun desbetreffende functies. Uit analyse blijkt dat het overgrote deel van de medewerkers voldoen aan de opleidingseisen die zijn gesteld. De stapeling van kennis en het grote aantal jaren ervaring leidt tot voldoende robuustheid. Ook worden voldoende vlieguren gemaakt om het vakmanschap op peil te houden. Door de grote ervaring is de OD Twente in staat om minder ervaren medewerkers (zoals trainees) in te laten stromen en werkervaring op te laten doen onder toezicht van ervaren medewerkers die aan de kwaliteitscriteria voldoen. Deze nieuwe medewerkers worden specifiek geschoold, om in de toekomst ook zelfstandig de taken uit te kunnen voeren wanneer ze voldoende kennis en ervaring hebben opgebouwd.
Jaarlijks wordt een schouw gemaakt welke her- of bijscholingen nodig zijn voor verschillende teams en/of medewerkers. Zo stond 2021 in het teken van de voorbereiding op de Omgevingswet, zijn trainees breed geschoold met een HAMIL training en hebben medewerkers specifieke opleidingen gevolgd op bijvoorbeeld juridisch gebied, Flora en Fauna en verdiepingstrainingen op het gebied van geluid en externe veiligheid.

Werkprocessen en werkprocedures
Naast de KC 2.2, wordt kwaliteit ook geborgd middels een duidelijke beschrijving van processen en procedures voor de verschillende producten en diensten. De primaire werkprocessen en -procedures zijn inmiddels beschreven op generieke onderdelen en vastgelegd in het kwaliteitssysteem WIKI360. De OD Twente is voortdurend met medewerkers in gesprek over de werkprocessen en -procedures, op zoek naar verbeteringen. Daarnaast is een begin gemaakt met het opstellen van een auditplan om de praktische uitvoering van reeds opgestelde werkprocessen en -procedures in beeld te krijgen. Dit auditplan wordt komend jaar afgerond en zal daarmee de basis vormen voor het uitvoeren van procesaudits. Hiermee kijkt de OD Twente verder dan de ‘papieren werkelijkheid’.

Aansluitend op de doorontwikkeling van werkprocessen en -procedures, is afgelopen jaar ook gewerkt aan de PDC. De OD Twente heeft preventief ingespeeld op het uitstel van inwerkingtreding van de Omgevingswet, door te werken aan twee verschillende PDC’s. Hierbij is de bestaande PDC voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geactualiseerd en in december 2021 vastgesteld door het Algemeen Bestuur (AB). Daarnaast is gewerkt aan het opstellen van een nieuwe PDC gericht op de Omgevingswet, waarbij de terminologie van ‘inrichtingen’ wordt losgelaten voor het begrip milieubelastende activiteiten (Mba’s). Met het verdere uitstel van de Omgevingswet, zal de bijbehorende nieuwe PDC in de loop van 2022 worden vastgesteld door het AB.

2.2. Uitvoeringskwaliteit

Het VTH-beleid Twente verbindt het thema uitvoeringskwaliteit aan verschillende onderdelen, waaronder *fysieke veiligheid*, *omgevingskwaliteit* en *duurzaamheid*. Het onderdeel *gezondheid* wordt hierbij expliciet niet benoemd, aangezien de kennis over medische milieukunde grotendeels is belegd bij de GGD. Voor ieder onderdeel zullen de VTH-werkzaamheden worden omschreven die het afgelopen jaar zijn uitgevoerd. Hierbij zal een koppeling worden gemaakt met het UVP 2021 en het VTH-beleid Twente. Waar mogelijk, zal nadere toelichting worden gegeven op relevante VTH-beleidsdoelen binnen het thema uitvoeringskwaliteit.

- **Fysieke veiligheid:** het borgen van veiligheid in de breedste zin van het woord, waaronder milieu gerelateerde veiligheid. Waar mogelijk wordt ruimte geboden voor eigen verantwoordelijkheid. Gebeurt dit niet, wordt handhavend opgetreden.

Het UVP 2021 heeft geanticipeerd op de doorloop van Corona-maatregelen middels een gewijzigde uitvoering van toezicht in de vorm van lichte verschuivingen binnen de typen controles. In lijn met het protocol 'milieucontroles op veilige afstand', heeft de prognose voor 2021 rekening gehouden met een toename van aspectcontroles en administratieve controles. De Twentebrede productiecijfers binnen toezicht bevestigen dit beeld, waarbij het realisatiedoel voor periodieke controles (85%) alsnog is behaald. Aangezien het aantal uitgevoerde aspect- en administratieve controles alsnog de verhoogde prognoses voor 2021 heeft overschreden, blijft het risico als gevolg van minder periodieke controles relatief beperkt. Het aantal toezichtmomenten blijft immers op peil, wat uiteindelijk de voornaamste prikkel is om naleefgedrag te stimuleren. De partners wordt daarom geadviseerd niet enkel focus te leggen op periodieke controles, maar rekening te houden met het gehele pakket aan controles dat kan worden uitgevoerd. Conform het VTH-beleidsdoel uit de Nadere uitwerking, wordt ten behoeve van een 'level playing field' bij alle controles de LHS gehanteerd. Deze uniforme handhaving heeft echter wel geleid tot een structurele overschrijding van het verwachte aantal handhavingstrajecten.

- **Omgevingskwaliteit:** de belevingswaarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde van de leefomgeving. Hierbij wordt welstand geborgd, terwijl hinder, overlast en ergernissen worden voorkomen of tegengegaan.

Gezien de structurele toename van het aantal geregistreerde milieuklachten in de afgelopen jaren, heeft het UVP 2021 rekening gehouden met een bijgestelde verwachting van het aantal milieuklachten. Desondanks is het aantal Twentebrede klachten ook in 2021 verder gestegen. In 2021 is een pilot gedraaid om de eerste respons van klachten bij één medewerker neer te leggen. Met name in situaties waarbij er nieuwe klachten zijn, kan met overleg veel resultaat worden bereikt. Bij situaties waarbij veel klagers en frequente klachten zijn, is het effect van overleg minder groot. De omvang, oorsprong en aard van deze klachten worden specifiek voor de gemeente Almelo nader toegelicht in paragraaf 3.2 middels een klachtenanalyse.

- **Duurzaamheid:** het treffen van energiebesparende maatregelen en het toepassen van duurzame materialen door bedrijven.

De laatste jaren zijn energie en duurzaamheid een steeds belangrijker speerpunt geworden op de politieke agenda. De Meerjarenafspraken energie-efficiëntie (MJA3/MEE) hebben de afgelopen jaren als doel gehad om energieverbruik van grote en/of energie-intensieve bedrijven te verminderen door het treffen van energiebesparende maatregelen. In aanvulling op deze MJA3/MEE convenanten, is de OD Twente in 2019 begonnen met het houden van administratief toezicht op de informatieplicht en fysiek toezicht op de energiebesparingsplicht. Op grond van het Activiteitenbesluit is de informatie- en energiebesparingsplicht van toepassing op bedrijven met een jaarlijks verbruik van meer dan 50.000 Kwh elektriciteit en/of 25.000 m^3 aardgas.

Ondanks het aflopen van de MJA3/MEE convenanten eind 2020, hebben de werkzaamheden van de OD Twente in 2021 doorgang gevonden onder de naam 'versterkte uitvoering energiebesparings- en informatieplicht' (VUE). Deze controles zijn uitgevoerd vanuit een incidentele bijdrage van het Rijk. Afgelopen jaar zijn vanuit de VUE 2.536 taken uitgevoerd (zie onderstaande tabel). Het project VUE zal ook doorlopen in 2022 en 2023.

Code	Type taak VUE	Aantal gepland	Aantal gerealiseerd
B1	Administratief toezicht	616	616
B2	Administratieve hercontroles	234	217
C1	Administratief toezicht op locatie	1562	1551
G1	Toezicht eenvoudig	50	49
G2	Bedrijfsbezoek met 'Learning on the job'	0	3
G3	Fysieke hercontroles	34	33
H1	Toezicht complex	36	36
H3	Hercontrole complex	31	31
	Totaal	**2.563**	**2.536**

In 2021 is het provinciale 'Projectplan energiebesparing 2019-2021' afgerond. In zijn totaliteit zijn 182 controles op energievoorschriften uitgevoerd, evenredig verdeeld over de Twentse gemeenten. Hiervan zijn 63 controles uitgevoerd in 2021. Daarnaast heeft de OD Twente in 2021 verkennende gesprekken gevoerd met alle

gemeenten en de provincie, om te inventariseren waar in de toekomst nadruk moet worden gelegd voor verduurzamingsopgaven. Evenals het VUE, worden ook de provinciale subsidies voor extra energietoezicht verlengt middels het 'Projectplan energiebesparing 2022-2023'.

Actueel vergunningenbestand

In het kader van VTH-beleidsdoelen voor *uitvoeringskwaliteit,* dient een wettelijke 5-jaarlijkse actualisatie (20%) plaats te vinden voor het vergunningsplichtige inrichtingenbestand. Ter ontwikkeling van een werkwijze hiervoor, heeft de OD Twente in 2021 een pilot gedraaid voor de gemeente Almelo. Hierbij zijn tien vergunningen getoetst op actualiteit. Kern van deze actualiteitstoetsen was om te bepalen of nieuwe wet- en regelgeving moet worden opgenomen in bestaande vergunningen. Na succesvolle afronding van de pilot, is de actualisatieslag in het UVP 2022 uitgerold naar de andere partners middels het product 'Toets Actualisatie Vergunningen' (PDC A1.05). Gezien de extra capaciteit die deze actualisatieslag vereist bovenop het bestaande werk, zijn partners hierbij in gelegenheid gesteld om hiervan gemotiveerd af te wijken.

2.3. Dienstverlening

In 2021 heeft de OD Twente voorgesorteerd op de komst van de Omgevingswet door haar dienstverlening verder door te ontwikkelen. Hierbij is gewerkt aan het opstellen van omgevingstafels, waarbij de OD Twente in samenwerking met ketenpartners bepaalde initiatieven integraal afweegt. Er is daarnaast gewerkt aan het creëren van een "level playing field" in Twente, volgens de dienstverleningsprincipes van de Omgevingswet. Deze principes vormen de richtlijnen van gewenste klantbeleving en dragen bij aan het borgen van kwaliteit:

Klanttevredenheidsonderzoek

Centraal in dienstverlening onder de Omgevingswet staat de omslag van systeemdenken naar klantgericht denken. Oftewel, stel de behoefte van de klant centraal en richt je dienstverlening hierop in. Klanttevredenheid is daarom een belangrijke indicator voor het meten van de kwaliteit van dienstverlening. Om deze reden is klanttevredenheid ook opgenomen als beleidsdoel in het Twents VTH-beleid en de Nadere uitwerking.

In 2020 heeft de OD Twente een eerste indicatief klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij burgers en bedrijven, gericht op het product 'Melding Activiteitenbesluit' (PDC A1.02). Dit onderzoek richtte zich vooral op het proces van de uitvraag. In 2021 zijn die resultaten gebruikt voor het verbeteren van data-aanlevering en de uitvraag. Sinds het laatste kwartaal van 2021 wordt het klanttevredenheidsonderzoek structureel uitgevraagd wanneer een zaak wordt afgesloten. Daarnaast is het onderzoek verbreed naar andere producten, zoals controles en diverse soorten meldingen. Het meten van klanttevredenheid zal in de toekomst een belangrijke graadmeter blijven voor de dienstverlening van de OD Twente en zal conform VTH-beleid driejaarlijks worden uitgevoerd.

Afhandelingstermijnen

De Nadere uitwerking van het VTH-beleid Twente stelt streefwaarden waarbij geen meldingen en beschikkingen buiten de termijn mogen worden behandeld en bij maximaal 40% van alle beschikkingen beslistermijnen mogen worden verlengt. Zoals benoemd in paragraaf 1.3, staan deze afhandelingstermijnen onder druk. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de hoge toestroom van aanvragen, de stikstofproblematiek en schaarste op de arbeidsmarkt. Onder de huidige omstandigheden is het in 2021 daarom niet mogelijk gebleken om aan deze VTH-beleidsdoelen te voldoen, waarbij sprake is van een achterstand in uit te voeren werk. Middels de eerder benoemde beheersmaatregelen wordt getracht in 2022 beter aan de afhandelingstermijnen te voldoen.

2.4. Financiën

In 2021 is voorgesorteerd op de komst van outputfinanciering (OPF), zoals opgenomen in het bedrijfsplan en als VTH-beleidsdoel in de Nadere uitwerking. Het oorspronkelijke doel was om binnen drie jaar na de start van de OD Twente over te stappen van input- naar outputfinanciering. In overleg met de partners is in het AB besloten om dit een jaar uit te stellen. In 2022 wordt verder gewerkt aan de invoering. Dit is belangrijk voor zowel de OD Twente als haar partners, omdat vervolgens gewerkt kan worden met een reële begroting die zo nauwkeuring mogelijk aansluit op de werkelijkheid.

3. Evaluatie taken en werkzaamheden 2021

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de door de OD Twente uitgevoerde taken en werkzaamheden in het afgelopen jaar binnen de programma's vergunningverlening, toezicht en handhaving en advies voor de gemeente Almelo.

3.1 Programma Vergunningen

Voor het taakveld vergunningen wordt de vergunningenstrategie gehanteerd. Deze is opgenomen in het uniforme VTH beleid Twente en de Nadere uitwerking. Deze strategie biedt de algemene kaders en uitgangspunten voor vergunningverlening en de verschillende keuzemomenten hierin.

In onderstaande tabel zijn zowel de geplande als het aantal behandelde producten beschreven. Opgemerkt wordt dat het aantal geplande producten (verwachte vraag) een inschatting betrof die is gebaseerd op de aantallen van voorgaande jaren en de ontwikkelingen en trends die reeds bekend zijn. Het is namelijk op voorhand niet te bepalen hoeveel van ieder type vergunningaanvragen / meldingen wordt ingediend.

UITVOERINGSPROGRAMMA GEMEENTE ALMELO 2021 OP BASIS VAN PDC			Totaal 2021		
PDC	OMSCHRIJVING	UP 2021	REA	REA %	Werk-voorraad
A1.01	Vooroverleg	10	8	80%	6
A1.02	Melding activiteiten (besluit)	110	155	141%	50
A1.03	Omgevingsvergunning regulier	8	4	50%	6
A1.04	Omgevingsvergunning uitgebreid	10	8	80%	20
A1.05	Toets actualisatie vergunningen	10	0	0%	9
A1.06	(Gedeeltelijk) intrekken omgevingsvergunning	8	2	25%	1
A1.07	MER procedure	0	0	-	0
A1.08	(Vormvrije) MER beoordeling	3	2	67%	3
A1.09	Maatwerkvoorschriften	6	10	167%	6
A1.10	Bodem melding	122	65	53%	3
A1.11	Bodembeschikking	2	8	400%	4
A1.12	Melding sloop / asbest	200	189	95%	2
	Tussentelling	489	451	92%	110

Het aantal meldingen Activiteitenbesluit ligt een stuk hoger dan de raming. De toetsen actualisatie zijn in overleg opgepakt in 2021, dit wordt beschouwd als een Twente pilot. Hierbij loopt de gemeente Almelo voorop. De afronding van deze toetsen is niet gehaald in 2021, de pilot wordt begin 2022 afgerond. De bodemmeldingen zijn op basis van de realisatie in 2020 naar boven bijgesteld, maar dit aantal is in 2021 weer stabiel. Voor komende jaren wordt een gemiddelde bijgehouden om beter te kunnen ramen.

3.2 Programma Toezicht & Handhaving

Voor toezicht en handhaving zijn al geruime tijd strategieën in gebruik. Deze zijn opgenomen in het VTH Beleid Twente en de Nadere uitwerking. Door toezicht te houden wordt gecontroleerd of wordt voldaan aan wet- en regelgeving en vergunningvoorschriften worden nageleefd. Voor de toezichthouders die de controle uitvoeren maakt de toezichtstrategie duidelijk hoe zij hun werk moeten uitvoeren. Ook geeft het inzicht in de verschillende soorten controles. Om vervolgens, indien nodig, een goede uitvoering te geven aan handhaving, sluiten we aan bij de Landelijke handhavingstrategie (LHS).

UITVOERINGSPROGRAMMA GEMEENTE ALMELO 2021 OP BASIS VAN PDC			Totaal 2021		
PDC	OMSCHRIJVING	UP 2021	REA	REA %	Werk-voorraad
A2.01	Opleveringscontrole	0	0	-	1
A2.02	Periodieke controle	435	380	87%	*n.v.t.*
A2.03	Hercontrole	102	196	192%	50
A2.04	Aspectcontrole	20	51	255%	*n.v.t.*
A2.05	Administratieve controle	0	82	-	*n.v.t.*
A2.06	Administratieve audit	0	0	-	0
A2.07	Vrije Veld Toezicht / Gevelcontrole	4	0	0%	0
A2.08	Klacht / melding	102	118	116%	5
A2.09	Bodem toezicht	130	92	71%	8
A2.10	Toezicht sloop / asbest	100	75	75%	1
	Tussentelling	893	994	111%	65
A3.01	Handhavingsverzoek	2	1	50%	2
A3.02	Handhavingstraject	8	21	263%	38
A3.03	(BOA) Strafrechtelijk onderzoek	1	13	1300%	2
	Tussentelling	11	35	318%	42

Toezicht sloop / asbest wordt uitgevoerd op basis van een risico-inschatting. Indien in een gemeente relatief veel uitvoering plaats vindt door bedrijven met een lagere risico-inschatting kan het toezicht lager uitvallen dan geprognotiseerd.

Klachtenanalyse

De afgelopen jaren is een sterke toename geconstateerd in het aantal klachtmeldingen dat door de OD Twente wordt afgehandeld. Deze Twentebrede ontwikkeling heeft zich ook in 2021 doorgezet. Hierbij heeft het totaal aantal klachtmeldingen van afgelopen jaar de verhoogde prognose van het UVP 2021 andermaal overschreden. Om deze ontwikkeling beter te kunnen duiden, wordt een klachtenanalyse uitgevoerd per individuele partner.

Gemeente Almelo

Het aantal klachten is iets hoger dan vooraf ingeschat. Er is een groot aantal klachten toe te schrijven aan een cluster van drie bedrijven op het Bedrijvenpark Twente. Dit betreffen voornamelijk geluid- en geurklachten. Daarnaast zien we diverse klachten in de binnenstad van Almelo die zijn gerelateerd aan de horeca. Ten slotte zijn er enkele klachten over bromtonen, hiervan is de oorzaak niet achterhaald. Het restant van de klachten is diffuus en niet toe te schrijven aan een bijzondere situatie.

3.3 Programma Advies

Naast producten op het gebied van vergunningverlening en toezicht en handhaving, kennen we ook specialistische adviesproducten. Deze producten zijn hieronder opgenomen. Er wordt aangesloten bij de producten uit de Twentse Norm (PDC).

UITVOERINGSPROGRAMMA GEMEENTE ALMELO 2021 OP BASIS VAN PDC			Totaal 2021		
PDC	OMSCHRIJVING	UP 2021	REA	REA %	Werk-voorraad
A4.01	Voorlopige voorziening	0	0	-	0
A4.02	Bezwaar	2	2	100%	4
A4.03	Beroep	1	0	0%	0
A4.04	Advies bij juridische procedures	20	2	10%	1
A4.05	Advies bodem	92	72	78%	15
A4.06	Advies externe veiligheid	45	7	16%	3
A4.07	Advies milieuzonering	0	0	-	0
A4.08	Advies geluid	0	64	-	10
A4.09	Advies luchtkwaliteit (lucht en geur)	0	14	-	4
A4.10	Milieuadvies ruimtelijke ordening	0	2	-	1
A4.11	Advies beleidsontwikkeling milieu	0	0	-	0
A4.12	Advies algemeen	0	107	-	20
A4.13	Informatieverstrekking	0	7	-	1
	Tussentelling	160	277	173%	59

In het UP2021 zijn geen specifieke aantallen geraamd voor de facultatieve taken. Vandaar dat de realisatie hoger uitvalt. Dit zien we met name bij Advies Algemeen. Verder valt op dat de realisatie bij externe veiligheid veel lager is dan geraamd. Waarschijnlijk worden veel korte adviezen niet via het zaaksysteem afgedaan maar door middel van mail en telefonisch. Om het proces rondom facultatieve adviezen te verbeteren is eind 2021 een verbetertraject ingezet met een externe partner. Dit verbetertraject moet leiden tot heldere opdrachtverlening en betere verantwoording op productniveau.

Voor wat betreft geluid zijn diverse hogere grenswaarde procedures opgepakt. Deze rond de OD Twente helemaal af namens de gemeente Almelo. Voor externe veiligheid zijn diverse inhoudelijke adviezen verstrekt. Daarnaast is gewerkt aan bijstelling van het Extern Veiligheidsbeleid, vooruitlopend op de inwerkingtreding van de omgevingswet. Op het gebied van bodem zijn verschillende saneringen beschikt en is beleidsmatige input geleverd.

3.4 Externe Partners

Bij de uitvoering van VTH-taken werkt de OD Twente regelmatig samen met externe partners, waaronder de Veiligheidsregio Twente, Waterschap Vechtstromen, Waterschap Drents Overijsselse Delta en voor een gering deel Waterschap Rijn en IJssel. Deze samenwerking is gebaseerd op wettelijke taken en wenselijke taken. Eventuele “wenselijke taken” worden vastgelegd in werkafspraken tussen de OD Twente en de waterschappen/Veiligheidsregio Twente. Hiervan wordt het bevoegd gezag in kennis gesteld, evenals voor afspraken en/of prioriteiten in het kader van toezicht en handhaving en het gezamenlijk uitvoeren van projecten.

Intentieovereenkomst waterschappen

Samenwerking tussen de OD Twente en de bijbehorende waterschappen komt op verschillende manieren tot uiting. Zo werd voor COVID-19 bij elkaar op kantoor gewerkt, geven waterschappen advies bij (in)directe lozingen en worden op verzoek gezamenlijke controles uitgevoerd. Deze samenwerkingsvormen hadden echter een grotendeels vrijblijvend karakter. Hierom hebben de noordoostelijke OD’s[1] en waterschappen[2] in 2020 de wens uitgesproken tot het intensiveren van onderlinge samenwerking, het versterken van kennisuitwisseling, het bundelen van capaciteit en het door ontwikkelen van gezamenlijke uitvoering.

Afgelopen jaar is op de volgende wijze uitvoering gegeven aan de vastgestelde speerpunten, zoals benoemd in het UVP 2021. Dit heeft afgelopen jaar geleid tot een gezamenlijke uitvoering van meerdere projecten, welke bewust laagdrempelig waren opgezet:

- *Erfafspoeling (agrarische wasplaatsen):* Er zijn in 2021 meerdere gezamenlijke controles uitgevoerd bij agrarische wasplaatsen, waarbij gebruik werd gemaakt van integrale checklists.
- *Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS):* Dit onderwerp kent op zowel landelijk als regionaal niveau raakvlakken met andere projecten. In 2021 is gezocht naar een nieuwe vorm van kennisdeling rondom ZZS, waarbij de focus is gelegd op toepassing binnen vergunningverlening.
- *Afstemming handhavingsstrategie:* In voorbereiding op de Omgevingswet zijn verschillende handhavingsstrategieën met elkaar vergeleken en op basis hiervan is input gegenereerd voor nieuw beleid dat in de verschillende organisaties wordt voorbereid.

[1] Omgevingsdiensten Twente, IJsselland, Groningen en RUD Drenthe

[2] Waterschappen Vechtstromen, Drents Overijsselse Delta, Rijn en IJssel, Hunze en Aa’s en Noorderzijlvest

4. Evaluatie uitgevoerde projecten 2021

In dit hoofdstuk wordt een overzicht verschaft van de projecten die in het afgelopen jaar zijn uitgevoerd of waaraan is deelgenomen.

4.1. Landelijke Projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Stand van zaken 2021
Omgevingswet	Vervolg in 2022	OD Twente: faciliterend in ketensamenwerking en kennisdeling	65% implementatie gereed
Toelichting: In 2021 heeft de OD Twente met haar partners verder gewerkt aan implementatie van de Omgevingswet. Onder de noemer 'Werkende Ketens' is met alle bevoegd gezagen en adviseurs het hele nieuwe proces ontworpen, getest en beschreven. De OD Twente heeft ruim deelgenomen in verschillende werkgroepen en fungeerde als trekker van de werkgroep 'Vergunningen'. Verder is een pilot opgestart rondom de Omgevingstafel, hier heeft de OD Twente de secretaris voor geleverd. Met betrekking tot de interne organisatie zijn verschillende sporen ontwikkeld. Er zijn bijvoorbeeld productanalyses opgesteld en iedere medewerker heeft de basistraining Omgevingswet gevolgd.			

4.2. Regionale projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Stand van zaken 2021
Luchtwassers	Vervolg in 2021	OD Twente: projectleiding en levering capaciteit	Project afgerond
Toelichting: Het project is conform het projectplan uitgevoerd in 2021. De werkwijze is dat gegevens van luchtwassers opgevraagd worden bij een geselecteerd aantal agrariërs. Deze gegevens worden met een tool (luchtwasser-check) gecontroleerd. Wanneer uit de data blijkt dat de luchtwasser niet lijkt te werken, dan wordt een fysieke controle uitgevoerd.			
Stoppersregeling	Vervolg in 2021	OD Twente: projectleiding en levering capaciteit	Nadert afronding
Toelichting: Op 1 januari 2020 is de 'stoppersregeling intensieve veehouderij' vervallen. Hiermee is een einde gekomen aan het gedoogbeleid in het kader van het Actieplan ammoniak, waardoor alle varkens- en pluimveehouders moeten voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting (Beh). Voor enkele gemeenten hebben we in het kader van de stoppersregeling in 2021 controles uitgevoerd. Deze controles moeten nog worden afgerond voor heel Twente. Voordat de Omgevingswet wordt ingevoerd, moeten de vergunningen van de stoppers actief worden ingetrokken.			
Risicoanalyse	Vervolg in 2022	OD Twente: levering capaciteit voor uitvoering	Nadert afronding
Toelichting: In 2021 heeft een tweede aanbestedingstraject geleid tot definitieve gunning voor een Overijsselbrede risicoanalyse VTH-tool. Vervolgens zijn meerdere expertsessies gehouden om deze tool voor milieutaken te vullen met medewerkers van zowel de Omgevingsdiensten IJsselland als Twente, aangevuld met een afvaardiging van Overijsselse gemeenten, Veiligheidsregio's en het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC). De risicoanalyse is in december in het AB vrijgegeven. Definitieve oplevering van de tool zal in 2022 volgen.			
Omgevingsanalyse		OD Twente: levering capaciteit voor uitvoering	Omgevingsanalyse afgerond
Toelichting: Op basis van de Omgevingsanalyse heeft het PHO speerpunten voor het nieuwe VTH beleid vastgesteld. Deze speerpunten worden (samen met de risicoanalyse) in 2022 uitgewerkt in het nieuwe beleid.			

4.3. Lokale projecten

Project	Status	Rol OD Twente	Stand van zaken 2021
NSL Monitoring	Jaarlijks invoermoment	OD Twente: projectleiding en levering capaciteit	Project afgerond in 2021
Toelichting: Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) heeft als doel om de volksgezondheid in Nederland te versterken middels het verbeteren van de landelijke luchtkwaliteit. Om te beoordelen of de genomen maatregelen binnen de NSL bijdragen aan dit doel, wordt de luchtkwaliteit in Nederland jaarlijks gemonitord via de NSL-monitoringstool. De OD Twente heeft deze tool in 2021 voor enkele gemeenten gevuld met gegevens van veehouderijen met een relatief hoge fijnstofemissie. Voor de gemeente Almelo zijn de gegevens van de veehouderijen en verkeersbewegingen gecheckt en waar nodig ingevoerd.			

4.4. Tijdsbesteding lokale projecten

Gemeente Almelo				
Project	Lokaal		Overig	Totaal
	t.l.v. UP	Extern gefinancierd		
Accountmanagement Gemeente Almelo			44,0	44
Advies Gemeente Almelo			172,2	172
Analyse van de Bruidsschat - Gemeente Almelo		141,0		141
Begeleiding opstellen EU geluidkaart Almelo		28,0		28
Beoordelingen evaluaties bodemsaneringen gemeente Almelo	21,0			21
Bouwtaken / Pilot Gemeente Almelo		1.350,0		1.350
Datakwaliteit Gemeente Almelo			19,5	20
Externe Veiligheid Gemeente Almelo			258,0	258
Facultatieve taken Gemeente Almelo	1.574,3			1.574
Piket Gemeente Almelo			5,0	5
Project Ketentoezicht Metaalrecycling			11,0	11
Project mia 2021- gemeente Almelo	3,5			4
Project mia nov 2021, gemeente Almelo	12,5			13
UP / Jaarverslag / Rapportages Gemeente Almelo			15,8	16
	1.611,3	**1.519,0**	**525,5**	**3.656**
Waarvan extern gefinancierd				1.519
Totaal t.l.v. UP	**1.611,3**	**1.519,0**	**525,5**	**2.137**

5. Uitvoeringsorganisatie & bedrijfsvoering

De artikelen 7.4 tot en met 7.7 van het Bor beschrijven een aantal elementen waaraan de OD Twente, zijnde de uitvoeringsorganisatie met bedrijfsvoering, moet voldoen ten aanzien van haar (uitvoerings)organisatie, borging van middelen, monitoring en rapportage. De uitvoeringsorganisatie dient zodanig ingericht te zijn dat een goede uitvoering van het VTH-beleid, inclusief de nadere uitwerking en programma gewaarborgd is. Per element is aangegeven hoe hier uitvoering aan wordt gegeven.

Artikel	Omschrijving	Toelichting
7.4 Uitvoeringsorganisatie		
Bor 7.4.1	De bestuursorganen, bedoeld in artikel 7.2, eerste en tweede lid, richting hun organisatie zodanig in dat een goede uitvoering van het uitvoerings- en handhavingsbeleid, bedoeld in artikel 7.2, en de uitvoeringsprogramma's, bedoeld in artikel 7.3, gewaarborgd is.	Is vastgelegd middels de GR OD Twente en het Bedrijfsplan OD Twente.
Bor 7.4.2	De bestuursorganen dragen er in ieder geval zorg voor dat: a) De personeelsformatie ten behoeve van de uitvoering en de handhaving en de bij de onderscheiden functies behorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden vastgelegd. b) Vergunningverleners niet worden belast met het toezicht op naleving en het voorbereiden of uitvoeren van bestuurlijke sancties. c) Toezichthouders niet voortdurend worden belast met het uitoefenen van toezicht op de naleving met betrekking tot dezelfde inrichting. d) De organisatie van de bestuursorganen en van de Omgevingsdienst ook buiten de gebruikelijke kantooruren bereikbaar en beschikbaar is.	• Dit volgt uit het formatieplan, functiegebouw en (meer)jaarlijkse UVPs. • Dit is geborgd door de scheiding tussen de programma's Vergunningen en Toezicht & Handhaving. • Dit is geborgd door periodieke roulatie van toezichthouders en het uitvoeren van hercontroles door een 2e toezichthouder. • Dit is geborgd door de instelling van een 24/7 wachtdienst.
Bor 7.4.3	De bestuursorganen dragen tevens zorg voor: a) Een beschrijving van de werkprocessen, de procedures en de bijbehorende informatievoorziening inzake de uitvoerings- en handhavingstaken en het voorbereiden, geven en uitvoeren van bestuurlijke sancties wordt vastgesteld. b) De uit te voeren werkzaamheden plaatsvinden overeenkomstig deze beschrijving.	• Dit is geborgd in het kwaliteitssysteem WIKI 360 waarin alle primaire processen zijn beschreven. De WIKI 360 wordt komende jaren doorontwikkeld naar een dieper instructieniveau. • In 2021 is gewerkt aan een 1e opzet van het Auditplan OD Twente. In een driejaarlijkse cyclus worden alle producten conform dit plan doorlopen.
7.5 Borging van middelen		
Bor 7.5	De bestuursorganen dragen er zorg voor dat: a) De voor het bereiken van de gestelde doelen en de voor het uitvoeren van de daarin bedoelde activiteiten benodigde en beschikbare financiële en personele middelen inzichtelijk worden gemaakt en in de begroting van de rechtspersonen en van de Omgevingsdienst worden gewaarborgd. b) De wijze van berekening van de benodigde financiële en personele middelen inzichtelijk wordt gemaakt.	• Borging vindt plaats middels de jaarlijkse Programmabegrotingen van de deelnemers. Zij baseren zich hierbij op de jaarlijkse Programmabegroting OD Twente waarin per programma en deelnemer de middelen in beeld worden gebracht. • Voor de periode 2019 tot en met 2021 is inputfinanciering als basis genomen voor het bepalen van de financiële en personele

	c) Voor de uitvoering van de uitvoeringsprogramma's voldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn en dat deze middelen zo nodig worden aangevuld of de uitvoeringsprogramma's zo nodig worden aangepast.	middelen. In de periode 2022 wordt toegewerkt naar een vorm van outputfinanciering waarbij producten, kentallen per product, projecten en het onderliggende inrichtingenbestand een steeds belangrijkere basis worden voor deze berekening. • Het jaarlijkse uitvoeringsprogramma wordt getoetst aan de ingebrachte capaciteit. Gedurende het kalenderjaar worden deelnemers op de hoogte gehouden tijdens de periodieke accountoverleggen en middels een 4- en 8-maanden rapportage.
7.6 Monitoring		
Bor 7.6.1	De bestuursorganen bewaken de resultaten en voortgang van: a) Het bereiken van de krachtens die leden gestelde doelen. b) De uitvoering van de uitvoeringsprogramma's.	• Nader uitwerken • Gedurende het kalenderjaar worden deelnemers op de hoogte gehouden van de voortgang tijdens de periodieke accountoverleggen en middels een 4-maanden en 8-maanden rapportage.
Bor 7.6.2	De bestuursorganen dragen zorg voor de registratie van gegevens die zijn verkregen in het kader van de uitvoering en handhaving.	Betreft de vastlegging middels het zaaksysteem PowerBrowser en ondersteunende applicaties. Het archief VTH is per deelnemer afgestemd.
7.7 Rapportage		
Bor 7.7.1	De bestuursorganen rapporteren periodiek over: a) Het bereiken van de krachtens die leden gestelde doelen. b) De uitvoering van de voorgenomen activiteiten in verhouding tot de prioriteitenstelling c) De uitvoering van de afspraken	• Jaarlijkse terugkoppeling VTH-beleidsdoelen middels Jaarverslag VTH, waarbij koppeling wordt gezocht met het bijbehorende UVP. • In 2021 een Overijsselbrede risicoanalyse aanbesteed, ingericht en ingevuld. • Betreft de jaarlijkse rapportage middels het Jaarverslag VTH.
Bor 7.7.1	De bestuursorganen evalueren jaarlijks of de activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsprogramma's zijn uitgevoerd en in hoeverre deze activiteiten hebben bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen.	Betreft de jaarlijkse rapportage middels het Jaarverslag VTH, inclusief terugkoppeling VTH-beleidsdoelen en bijbehorende UVP.
Bor 7.7.3	B&W en GS delen de rapportage mee aan de gemeenteraad en provinciale staten.	Betreft de jaarlijkse aanbieding van het Jaarverslag VTH aan de gemeenteraad en provinciale staten.
7.8 Verplichte aansluiting Inspectieview Milieu		
Bor 7.8	Verplichte aansluiting Inspectieview Milieu	De verplichte aansluiting op Inspectieview Milieu is gerealiseerd middels deelname aan I-GO (Gelderse Omgevingsdiensten). Met ingang van 2021 zijn alle 29 Omgevingsdiensten individueel aangesloten.

Realisatie producten	UVP	Realisatie	%
Vergunningen	489	451	92%
Toezicht & Handhaving	904	1029	114%
Advies	160	277	173%
Totaal	**1553**	**1757**	**113%**

Programma	V	TH	A	Project	Totaal
Uren per programma	3.949	9.354	2.902	2.137	18.342
Regionale en landelijk projecten					725
Algemeen toegerekend (externe veiligheid, datakwaliteit, key-users)					1.841
Totaal directe uren besteed					**20.907**
Inbreng deelnemer					**23.274**